

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Мукачівська міська рада
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в м. Освенцім (Республіка Польща)

**V МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ**

Збірник тез доповідей

24 березня 2021 р.

УДК 336.13.025.12(477)(043.2)

Ф59

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 15 квітня 2021 року)*

Програмний комітет:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Джоанна Стуглік – директор Інституту управління та виробничого машинобудування, Малопольський державний університет імені Вітольда Білецького, м. Освенцім.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор.

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент.

Герц Мирослав Мирославович – начальник бюджетного відділу фінансового управління виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Черничко Тетяна Володимирівна – завідувач кафедри економіки та фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Стегней М. І. – д.е.н., проф., Нестерова С. В. – к.е.н., доц., Ігнатишин М. В. – к.е.н., доц., Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц., Лінтур І. В. – к.е.н., доц., Петричко М. М. – к.е.н., доц., Братюк В. П. – к.е.н., доц., Росола У. В. – Ph.D. ст. викл., Михальчинець Г. Т. – ст. викл.

Ф59 Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 24 березня 2021 р. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2021. – 289 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

© Мукачівський державний університет, 2021

ЛІНТУР І. В., ДЕМЧИК С. М. РОЛЬ ЦЕНТРАЛЬНИХ БАНКІВ У ФІНАНСОВІЙ СИСТЕМІ МОНЕТАРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	212
КОВАЛЬЧУК Д., МАКСИМЕНКО Д. В. ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	215
МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Г. Т., ВЕРОН С. А. СУЧАСНІ ІТ ПРОДУКТИ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ ТА ЇХ КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНІСТЬ	217
МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Г. Т. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА АВТОПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	219
ПЕТРИЧКО М. М. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ	221
ПРОСКУРА В. Ф., ДЕМ'ЯН Я. Ю. ІНВЕСТИЦІЇ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ	223
ЗАЯЦЬ О. Є., МАКСИМЕНКО Д. В. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА	226
МАСЛОВ В. О. ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИНЦИПІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА	229
СТЕГНЕЙ М. І., КОВАЧ В. В. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ	231
ОВЕРЧУК Д. І., СТОРОЖУК О. В. ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗОВНІШНЬО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	233
ПІДЛИПНА Р. П. ТИПОЛОГІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ	236
СЕМКОВА Л. В. АНАЛІЗ ПОДАТКОВОГО БОРГУ УКРАЇНИ	238
СКРИПНИК Г. О. ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТІВ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	241
ТКАЛЕНКО С. І. СКЛАДОВІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНИ У ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	243
ЯКИМОВСЬКА А. В. ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ	245
ЧЕНДЕЙ А. І., МАКСИМЕНКО Д. В. ВИДИ БЮДЖЕТІВ ПІДПРИЄМСТВА	248
Секція 5. Фінансові аспекти покращення інвестиційного клімату	
ВОЙЦЕХІВСЬКА С. І. ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ЗАПОБІГАННЯ	251
ГЛАДИНЕЦЬ Н. Ю., ГЛАДИНЕЦЬ М-М. Ю. ПРОБЛЕМИ ЛІЗИНГУ В УКРАЇНІ	255
КОЗИК І. М., ЧЕРНИЧКО Т. В. ТЕОРІЯ ПОСТІНДУСТРІАЛІЗМУ ТА РОЗВИТОК ЦИВІЛІЗАЦІЇ	257
НЕСТЕРОВА С. В., КОПЧА В. В. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕГРАЛЬНОГО МЕТОДУ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНУ НА ПРИКЛАДІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	260
НЕСТЕРОВА С. В., ШЕРШУН В. В. ЗАЛУЧЕННЯ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ	262
РЯШКО Н. В., ГЛАДИНЕЦЬ Н. Ю. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	265
СМЕТАНА В. С. ПЕРСПЕКТИВИ ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ	267
СТИНИЧ О. М. СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА НЕОБХІДНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ РИЗИКАМИ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ	270
СТОРОЖУК О. В., БЕЗПАЛЬКО Т. В. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ МИТНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	272
СТОРОЖУК О. В., ЛИСАЧЕНКО О. І. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ	275
СТОРОЖУК О. В., ФЕДУН І. В. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ	278
ТІТЕНКО З. М. СУЧАСНИЙ СТАН ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ	280
ШИТКОВА Т. В. ШЛЯХИ МІНІМІЗАЦІЇ НАСЛІДКІВ ВПЛИВУ ПАНДЕМІЇ COVID-	283

ПРОБЛЕМИ ЛІЗИНГУ В УКРАЇНІ

Значущою під час формування конкурентоздатної економіки та поживлення результативності виробництва є здатність ринку мобілізувати значні обсяги вільного капіталу та оперувати ними. Йдеться про різноманітність механізмів фінансування, а також схем надання фінансових послуг професійними учасниками ринку. Серед таких схем особливо виділяється лізинг, як потужний інструмент управління грошовими потоками суб'єктів господарювання. Через багатогранність лізингових відносин ринок лізингових послуг поєднав елементи ринку реальних активів та фінансового ринку. Так, якщо йдеться про класичні взаємовідносини між суб'єктами лізингового бізнесу, де посередником є лізингова компанія або комерційний банк, а об'єктами угоди є матеріальні активи (елементи основних фондів), то лізинговий ринок є складовою ринку реальних активів. Однак якщо в процесі реалізації лізингу між суб'єктами виникають кредитні відносини, які характеризують особливості кредитного ринку (ринку банківських позик), або фінансові відносини за умови організації венчурного фінансування, то частина лізингових відносин реалізується вже на фінансовому ринку. Отже, довгострокові фінансово-кредитні відносини у сфері лізингу трансформуються у грошові відносини та завершуються на ринку реальних активів.

На сьогодні загальний річний обсяг лізингових угод у світі становить приблизно 512 млрд дол. США. Лізинг посідає важливе місце в економіці багатьох країн і є ознакою їхнього прогресивного розвитку. На багатьох розвинених ринках, таких як Сполучені Штати, лізинг є найбільшим джерелом зовнішнього фінансування, за допомогою якого придбаваються близько 50 % техніки. У країнах Чехії, Естонії, Угорщини оновлення основних фондів підприємства на 30-40% відбувається за рахунок лізингу.

У пошуках фінансових ресурсів для розвитку бізнесу більшість компаній все частіше віддають перевагу лізингу ніж кредиту, особливо в сьогоднішній ситуації, коли отримати кредит дуже складно. Переваги лізингу над кредитом наведено у таблиці 1.

4 лютого 2021 року відбулася подія, на яку лізингова галузь очікувала багато років, адже попередня редакція закону про фінансовий лізинг діяла з 2004 року. З того часу у галузі накопичилося чимало проблем, які потрібно було вирішити на законодавчому рівні. Закон дозволить врегулювати ці зміни та запровадити низку нововведень, які узгодять його з іншими законодавчими актами. «Новий закон створить нові можливості для лізингових

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ

компаній, стимулюючи розвиток цього ринку» - наголосив заступник Голови НБУ Дмитро Сологуб.

Таблиця 1

Порівняння лізингу та кредиту

Лізинг	Кредит
Доступність лізингу. Спрощена процедура і швидкі терміни розгляду лізингової заявки. Як правило, додаткової застави не вимагається. Рішення про здійснення лізингової операції ґрунтується значною мірою на здатності лізингоодержувача генерувати достатню суму грошових коштів для виплати лізингових платежів, і меншою мірою залежить від кредитної історії підприємства.	Як правило, банками пред'являються додаткові вимоги для отримання кредиту (відкриття рахунків, переказ обертів і т.д.). Рішення про здійснення кредитної угоди залежить більшою мірою від кредитної історії підприємства. Банком розглядається рентабельність підприємства за останні 2-3 роки і стабільність підприємства в майбутньому.
Термін фінансування лізингової угоди від 12 до 84 місяців (великі проекти можуть фінансуватися на довший термін індивідуально).	Максимальний термін банківського кредиту на ринку банківських послуг України становить 6-60 місяців.
Збереження вільних грошових коштів. Використання лізингу дозволяє лізингоотримувачу не виймати з обороту одночасно значні грошові кошти. Оплата вартості обладнання прив'язується до засобів, отриманих у результаті його експлуатації.	Оплата вартості кредиту прив'язується до засобів, отриманих підприємством до того моменту, як було взято кредит. Використання кредиту дозволяє не відволікати з обігу одночасно значні грошові кошти, а розподіляти виплати по кредиту рівномірно на термін використання кредиту.
Поліпшення структури балансу: кредиторська заборгованість не збільшується. Обладнання, придбане в лізинг, ставиться відразу на баланс підприємства, і на нього нараховується амортизація, а її сума відноситься до валових витрат лізингоотримувача. Лізингоодержувач покращує структуру свого балансу за рахунок відсутності в ньому кредиторської заборгованості.	Погіршення структури балансу: кредиторська заборгованість збільшується. У балансі підприємства збільшується кредиторська заборгованість, що знижує економічні показники підприємства і не дозволяє проводити додаткові запозичення.
Зменшення податку на прибуток. Лізингові платежі в повному обсязі відносяться на собівартість продукції (робіт, послуг), в результаті чого зменшується оподатковуваний прибуток	Суми виплат основного боргу по кредиту прямо не відносяться на собівартість і сплачуються з коштів компанії.
Захист власності. Обладнання, придбане в лізинг, не може бути конфісковане, арештоване або бути об'єктом стягнення за боргами лізингоотримувача за законами України.	Обладнання, придбане в кредит, може бути конфісковане, арештоване або бути об'єктом стягнення за боргами кредитоотримувача за законами України.
Лізингові платежі не прив'язані до інфляції	Кредитні платежі прив'язані до інфляції

Закон гармонізує та узагальнює визначення фінансового лізингу, які застосовуються в різних актах законодавства, чим посилює правову визначеність в питанні регулювання фінансового лізингу.

Серед нововведень закону варто виокремити посилення вимог щодо захисту прав споживачів послуг фінансового лізингу, надання чіткого визначення договору фінансового лізингу, врегулювання порядку набуття лізингоодержувачем права власності на предмет лізингу у кінці строку лізингу.

Також документ встановлює порядок припинення договору фінансового лізингу у разі значного прострочення лізингових платежів. Це забезпечить захист прав і

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

інтересів добросовісних сторін договору. Крім того, закон визначає можливість передачі предмету лізингу в суборенду та врегульовує правила здійснення такої передачі.

Законом також усувається розбіжності щодо форми, в якій має бути укладений договір фінансового лізингу та узгоджені вимоги закону з вимогами законодавства про фінансовий моніторинг. Державне регулювання та нагляд на ринку фінансового лізингу здійснює Національний банк. Ухвалення закону дозволить істотно розширити використання лізингу як альтернативи довгострокового фінансування придбання транспорту, обладнання, іншої техніки та нерухомості.

Отже, послуги фінансового лізингу як для малого, так і для середнього бізнесу потребують позиціонування на фінансовому ринку особливо з огляду на те, що цей інструмент є менш ризикованим, ніж банківський кредит, а його впровадження є можливим через онлайн-продукти. За належної підтримки лізинг може стати гідною альтернативою традиційного кредитування, а також забезпечити оновлення матеріально – технічної бази підприємств, стимулювання науково – технічного прогресу, розвиток пріоритетних галузей економіки та зовнішньоекономічної діяльності.

Література:

1. Краковська А., Вишневський І., Педос Н. Проект USAID «Трансформація фінансового сектору». Лізингова галузь в Україні: тенденції та рекомендації для зростання. 2018. Червень. С. 10-11.
2. Інформація про стан і розвиток фінансових компаній та лізингодавців (основні показники діяльності) // Офіційний веб-сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: [https://www.nfp.gov.ua/ua/ Informatsiia-pro-stan-i-rozvytok-finansovykh-kompaniilizynhodavtsiv-ta-lombardiv-Ukrainy.html](https://www.nfp.gov.ua/ua/Informatsiia-pro-stan-i-rozvytok-finansovykh-kompaniilizynhodavtsiv-ta-lombardiv-Ukrainy.html).
3. Програма розвитку лізингу в Україні на період 2008-2010 роки // Лізинг в Україні. – 2008. – №3. – 24 с.

УДК 330.88

**І. М. КОЗИК,
Т. В. ЧЕРНИЧКО**
Мукачівський державний університет

ТЕОРІЯ ПОСТІНДУСТРІАЛІЗМУ ТА РОЗВИТОК ЦИВІЛІЗАЦІЇ

Сучасна епоха нерозривно пов'язана з революційними, технологічними, політичними та соціальними змінами, що знаменують перехід до нової постіндустріальної цивілізації. Цей перехід має ряд особливостей і постійно вимагає вивчення, як описового так і аналітичного.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>